

СТАНОВИЩЕ

**за научните трудове и учебната дейност на
гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова**
**представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в
професионално направление 3.7 Администрация и управление (Социално управление
– управление на бизнеса и публичния сектор), обявен в ДВ бр. 27 от 02.04.2019 г. за
нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър“**

Разработил: доц. д-р Александра Данкова Парашкевова, ВСУ “Черноризец Храбър”,
професионално направление “Администрация и управление”, научна специалност
“Организация и управление извън сферата на материалното производство“

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър“ (ДВ, бр. 27 от 02.04.2019 г.) и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра „Администрация, управление и политически науки“ към Факултет „Международна икономика и администрация“. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс, документи са подадени от **гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова** (ВСУ “Черноризец Храбър“ - филиал Смолян), която се явява **единствен кандидат.**

За участие в конкурса кандидатът гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова е представил списък от общо 20 заглавия, в т.ч. 16 публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми (3 от публикациите са на английски език), 2 студии, 1 монография и 1 книга. Публикациите съответстват напълно на научната специалност, по която е обявен конкурсът. Прави впечатление, че е налице познаване на източниците в

областта, както и умения за тяхното коректно използване, включително като отправна точка за извеждане и обосноваване на собствени позиции.

При прилагане на законоустановените критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“ към продукцията на кандидата, става видно че тя дори преизпълнява изискванията.

Заедно със списъка на публикациите и пълните текстове на научната продукция, в документите по конкурса са предоставени още техни резюмета, справки за: цитирания (9 бр.), приноси, преподавателска практика, за цялостна дейност и автобиография, данните в които намирам за реално отразяващи постиженията и дейността на кандидата. Представените документи са изчерпателни и прецизно оформени не само от техническа, но и от съдържателна гледна точка, което показва че кандидатът притежава необходимата академична ерудиция за участие в конкурса и заемане на длъжността.

2. Данни за кандидата

Имала съм възможността да работя заедно с гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова. Базирано на собствените ми впечатления и на предоставената към документите по конкурса автобиографична справка, бих могла да направя следните изводи относно личната мотивация и професионалното развитие на кандидата:

- наличие на високо равнище на мотивация за трудова дейност (административно-управленска, преподавателска, научно-изследователска и експертна в рамките на ВСУ „Черноризец Храбър“, но и от началото на своя богат професионален опит), включително последователност, целеустременост, прогресивно мислене и проактивен подход при изпълнение на служебни задължения и решаване на проблеми;
- интердисциплинарни и кросфункционални научно-изследователски интереси;
- съществен преподавателски опит и силни комуникационни умения, както и умения за изграждане и управление на взаимоотношения, видни не само в експертното и проектно портфолио на кандидата, но и особено в неговата управленска дейност като Директор на ВСУ “Черноризец Храбър“ - филиал Смолян в контекста на взаимодействието с местната общност, местната власт и потребителите на кадри.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Всички публикации на кандидата съответстват като подход за изпълнение на очакванията за научно-изследователска продукция от съответния вид, която има

дефинирани собствени обект, предмет, цел, задачи на изследване и предлага конкретни резултати по отношение на същите и/или на експериментираните чрез тях тези и хипотези.

В научната продукция на кандидата е подчертан категорично комплексен интерес към проблематиката на социално-икономическото развитие на Република България в европейски контекст, който се развива градивно чрез задълбоченото обследване на социално-управленски процеси, протичащи и предпоставящи икономическо развитие на две конкретни нива – регионално и национално (съответно публикации - 1,5,9,13,14,15,16,17,19 и публикации - 2,3,4,6,7,8,10,11,12,18,20), но при целево отразяване на глобалните предизвикателства.

Балансирано и надграждащо, кандидатът е изследвал политики, процеси, явления, практики, подходи и донякъде тяхната нормативна обусловеност, които протичат в бизнеса и публичния сектор на съответните нива, с целта да идентифицира и систематизира проблеми и предизвикателства, да формулира и аргументира възможности за бъдещи действия и постигане на подобрения, както и да очертае актуален прочит на трансверсални инструменти, позволяващи постигане на интегриран подход към управлението и развитието на отделните територии и преодоляването на дисбалансите в тях, в условията на експоненциално и технологично-обусловено глобално развитие.

В рамките на научните търсения на гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова се извеждат конотации и релации, които илюстрират уменията на кандидата да свързва и отчита взаимната обусловеност, кросфункционалност и съотносителност на различни функционални елементи от развитието на социално-икономическата среда на регионално и национално равнище (политики за регионално развитие и регионални различия, МСП и предприемачество, система за социално осигуряване и социални услуги, човешки капитал, публично финансиране) и техните актуални характеристики. Демонстрирано е и задълбочено познаване на европейски програмни и стратегически документи (нар.: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020” (2014 – 2020), Стратегическите насоки на Европейската комисия (ЕК) за предстоящия програмен (2021 – 2027), инициатива „Път към високи постижения”, програма „Хоризонт Европа” (2021 – 2027),) което позволява на автора да прави изводи относно отражението на европейския контекст върху регионалното развитие и проблемите и предизвикателствата пред него, разглеждани от автора.

Всичко това дава възможност да се изгради престава за конкретните интереси и изследователски подход на кандидата, като прави впечатление, че в отделите трудове се демонстрират умения за анализ и оценка от общото към частното и/или за отношението един функционален елемент към друг.

По тази причина, намирам че цялостният акумулиран изследователски опит намира естествен израз в монографичния труд „Стратегическото управление в контекста на интелигентната специализация (регионални измерения)“, който заслужава специално внимание. Приемам, че той представлява задълбочено самостоятелно и завършено научно изследване, изградено съобразно общоприетите методологични стандарти за разработване на трудове от този тип. Силно положително впечатление прави наличието на логически план на разработката. В нейния увод, еднозначно е формулирана актуалността и са изведени аргументите за нейната ориентация към регионалните измерения на промените на стратегическото управление в контекста на интелигентната специализация. Намирам, че особено ценен научно-приложен характер, монографията носи поради обективизирането на авторския интерес върху Област с административен център гр. Смолян и респективно – поради търсенето на „... сравнителни предимства и потенциали за интелигентна специализация, на база социално-икономическия профил на Областта“, които да бъдат изведени чрез изследване на „... стратегическото управление в контекста на политиката за сближаване на регионите и ролята на стратегиите за интелигентна специализация за повишаване на тяхната конкурентоспособност“ (предмет на монографичния труд). В резултат са идентифицирани конкретни предизвикателства пред Област с административен център гр. Смолян, за провеждане на иновационна политика за интелигентна специализация“, както и предложения за подобряване на поддържащата инфраструктурата за иновациите, за по-добро използване на публично финансиране и повишаване на иновационния потенциал на предприятията в областта“.

В тази връзка, студията „Особености при осигуряването на средства за осъществяване на някои социални функции на държавата“ навлиза още по-задълбочено в проблематиката за публичното финансиране (предмет), като обект на разглеждане „... са възможностите за формиране на публичен ресурс чрез данъците и системата за социално осигуряване“.

Личен интерес за мен представлява и публикация 19 – „Някои предизвикателства при осигуряването на социални услуги в Република България“, която очертава редица ограничения от нормативно-административен характер и дискутира сложната система на финансиране, отчитане и формиране на различните социални фондове, като по този начин извежда основни бариери при предоставянето на социални услуги в страната, като един от факторите за преодоляване на съществуващи неравенства на териториално равнище. Аргументирано е, че същите могат да бъдат превъзможнати с прилагане на интегрирани политики и демонополизация, резултиращи в създаването на „... предпоставки за конкуренция, повишаване на прозрачността, отговорността и качеството при разходването на публични средства“.

Може да се обобщи, че кандидатът притежава необходимите умения за прилагане на научно-изследователски подходи и инструменти, като на базата на различни видове анализи (критичен, проблемен, на статистически данни, сравнителен, контент-анализ и др.), открива и описва нерешени или частично решени проблеми, идентифицира възможности, формулира и аргументира собствени съждения и практико-приложни решения, което го прави достоен участник в конкурса. Справката за цитиранията, илюстрира че трудовете на кандидата са оценени и от академичната колегия, като са посочени 9 цитирания на научната продукция.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Видно е, че гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова е акумулирала и солиден преподавателски опит. В хода на професионалното развитие на кандидата, неговата учебно-педагогическата дейност обхваща последователно:

- 2 години (2013 – 2015 г.)– хоноруван преподавател във ВСУ “Черноризец Храбър“ - филиал Смолян;
- 4 години (2015 – 2019 г.)- асистент, а в последствие и главен асистент в ПН 3.7. Администрация и управление, във ВСУ “Черноризец Храбър“ - филиал Смолян;
- 4 години (2015 – 2019 г.)- хоноруван преподавател, а в последствие и главен асистент в ПН 3.7. „Администрация и управление“, в Аграрен университет – гр. Пловдив;

Учебният и педагогически профил и стаж на кандидата, включва преподаване в пълен обем на следните учебни дисциплини от областта на обявения конкурс, които обезпечени с необходимите учебни материали: Въведение в мениджмънта (30 л./30 у.), Организация и технология на управлението (30 л./30 у.), Стратегическо управление (30 л./30 у.), Икономика на труда (30 л.), Теория и организация на социалното осигуряване (30 л.), Международни осигурителни отношения (30 л.), Регионална инвестиционна политика (30 л.), Управление на местни и регионални проекти (30 л./15 л.), Регионална иновационна политика (30 л./15 у.).

Допълнително, педагогическата практика на кандидата се обогатява от неговия солиден експертен, проектен и управленски опит (вкл. като директор на “Институт за интегрирано управление на общините “ към ВСУ “Черноризец Храбър“, управител на Сдружение „ТУР-2013“ и главен редактор на списание „Родопи“), който му позволява да трансферира казуси от практиката в своята учебно-преподавателска дейност.

Успоредно с административно-управленската дейност, която кандидатът реализира на ежедневна основа във функцията си на Директор във ВСУ “Черноризец Храбър“ - филиал Смолян, неговата средна годишна заетост от учебната 2015-2016 г. към днешна дата възлиза

на между 280 до 300 ч. в упражнения, като кумулативната му служебна натовареност свидетелства за това, че гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова притежава необходимия преподавателски опит и академични умения за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Формулираните от кандидата приноси, приемам като негово лично дело, като представената справка за научните приноси коректно отрязва реално постигнатите резултати в областта на конкурса.

В продукцията на кандидата се съдържат приноси както с научен, така и с научно-приложен характер и се отнасят до съвременни измерения на научното знание и актуални проблеми на съвременната практика.

Систематизирано и обогатено с авторските изследвания е научно знание в областта на стратегическото управление и социално-икономическото развитие на регионите в контекста на възможността за прилагане на интегриран подход към управлението на отделните територии и въвеждането на интелигентната специализация като ключов инструмент за стратегическо регулиране и целеполагане при прилаганите национални политики с оглед повишаване на конкурентоспособността и ефективността на икономиката на българските региони.

Особена практико-приложна стойност в работата на кандидата се открива по отношение на възможностите за постигане на интелигентен и приобщаващ растеж в Област с административен център гр. Смолян, на базата на очертаване на проблеми сфери, извеждане на перспективи и насоки за осъществяване на концепцията за интелигентна специализация и разкриване на нейната кросфункционалност спрямо политиката за регионално развитие на планинските райони, включително обосноваване на партньорствата на териториално равнище като катализатор на трансфера на знания, наука и иновации.

6. Бележки и препоръки

На мнение съм, че кандидатът на настоящия етап има развити от методологична гледна точка научно-изследователски умения и интереси, като в този смисъл, намирам, че на база създадената вече продукция, гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова ще продължи и в бъдеще да разширява, обогатява и надгражда защитаваните от нея тези и постигнатите резултати, чрез публикации по засегнати и свързани теми и въпроси, например: приложен инструментариум на демонополизацията на социални услуги, инструменти за насърчаване на предприемачеството на местно равнище, бенчмаркинг на територии от социално-управленска гледна точка и др. Отделно от това, вярвам че богатият и опит като

експерт, позволява част от практическите ситуации и казуси, с които се е сблъсквала да бъдат изведени на преден план под формата на учебни пособия и задания за практическа работа на студентите, което ще допринесе и за тяхното още по-дълбоко ангажиране в проблематиката на регионалното развитие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, както и с оглед на цялостната административно-управленска и учебно-преподавателска дейност на кандидата, давам своята **убедена и положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да **избере** гл. ас. д-р Анелия Венелинова Пържанова **да заеме** академичната длъжност „доцент/професор” в професионално направление 3.7. „Администрация и управление:

19.08.2020 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Александра Парашкевова